

**PERHON KUNTA
TARKASTUSLAUTAKUNTA**

ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2024

Tarkastuslautakunta 19.5.2025
Valtuusto 26.5.2025

SISÄLLYSLUETTELO

1. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄ, KOKOONPANO JA TYÖSKENTELY.....	2
2. EDELLISEN VUODEN ARVIOINTIKERTOMUKSEN JOHDOSTA TEHTYJEN TOIMENPITEIDEN ARVIOINTI.....	4
3. STRATEGIA 2022-2030.....	4
4. TALOUDELLISTEN JA TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	6
4.1. Sivistyslautakunta	9
4.3. Tekninen toimi.....	10
5. HENKILÖSTÖ.....	13
7. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA	15
8. KUNTAKONSERNILLE ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI.....	16

1. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄ, KOKOONPANO JA TYÖSKENTELY

Tarkastuslautakunta on suoraan kunnanvaltuuston alainen toimielin, jonka kunnanvaltuusto asettaa Kuntalain 121 §:n mukaan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

1. valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat; mm. tilintarkastajan valinta.
2. arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
3. arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
4. huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
5. valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
6. valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi ja
7. valmistettava tilintarkastuskertomuksen käsittely valtuustolle.

Kunnanvaltuusto on 19.6.2023, § 53 valinnut tarkastuslautakunnan vaalikauden loppuun saakka:

Kellokoski Matti, puheenjohtaja
Kivelä Markus, varapuheenjohtaja
Joutsen Sirkka, jäsen 3.3.2025 asti
Riihimäki Sari 3.3.2025 alkaen KV
Syrjälä Toni, jäsen
Koskela-Nevalainen Kaisa

henkilökohtaiset varajäsenet:

Humalajoki Asko
Kinnunen Ville

Salmela Sanna
Tiala Helena
Peltonen Seija

Tarkastuslautakunta on kokoontunut vuoden 2024 aikana seitsemän kertaa. Esittelijänä toimii tarkastuslautakunnan puheenjohtaja ja sihteerinä on toiminut tarkastaja Maritta Hintsala, BDO Oy.

Työskentely

Tarkastuslautakunta on hyväksynyt tarkastuslautakunnan oman arviointisuunnitelman vuosille 2022–2025 ja työohjelman vuodelle 2024. Tilintarkastajan työohjelman merkittiin tiedoksi.

Kunnanvaltuusto päätti hankkia tilintarkastuspalvelut vuosille 2022–2023 sekä optiot vuosille 2024–2025 BDO Audiator Oy:ltä 13.12.2021 § 101. Päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT, JHT Minna Havia-Niemi.

Sidonnaisuudet on tarkastettu tarkastuslautakunnassa 28.11.2024 § 23 ja annettu kunnanvaltuustolle tiedoksi 16.12.2024 § 61.

Tarkastuslautakunta on kuullut kokouksissa johtoryhmän jäseniä ja lisäksi on kuultu rakennustarkastajan ja ympäristösihteerin katsaukset.

Tarkastuslautakunnan jäsenillä ei ole Hallintolain 28 §:n mukaisia pysyviä esteitä ja luottamustoimista johtuvat esteet ovat henkilöittäin seuraavat:

Kellokoski Matti	- Koneurakointi Kellokoski Oy - Milespakka Oy hallituksen jäsen
Syrjälä Toni	- Hitsaus ja rakennuspalvelu Syrjälä Oy - Perhon Kehitys Oy, hallituksen jäsen - Ympäristö- ja terveyslautakunnan jäsen - Pelastus- ja turvallisuuslautakunnan jäsen - Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue - Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue, varavaltuutettu
Kivelä Markus	- Markus Kivelä Oy - Perhon Biokaasu Oy - Kaustisen seutukunnan maaseutulautakunta, jäsen - Perhon kunta tekninen lautakunta, jäsen - Oksakosken kyläyhdistys, hallituksen jäsen
Sari Riihimäki	- ei esteitä
Koskela-Nevalainen Kaisa	- ei esteitä

Tarkastuslautakunnan painopisteenä vuonna 2024 oli työohjelman mukaisesti kunnan koko toiminta.

2. EDELLISEN VUODEN ARVIOINTIKERTOMUKSEN JOHDOSTA TEHTYJEN TOIMENPITEIDEN ARVIOINTI

Kunnanvaltuusto on merkinnyt tiedoksi vuoden 2023 arviointikertomuksen 17.6.2024 § 28. Kunnanhallitus on käsitellyt arviointikertomuksen havaintoja 16.9.2024 § 168.

Tarkastuslautakunta on käsitellyt saamansa selvitykset ja toteaa, että vuoden 2023 arviointikertomuksessa esitettyjä asioita on käsitelty organisaatiossa.

Muilta osin tarkastuslautakunnan mielestä vastaukset ovat olleet riittävät.

3. STRATEGIA 2022-2030

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta. Kuntalaki 37 § edellyttää, että kunnalla tulee olla toiminnanohjaamiseen ja johtamiseen tarkoitettu kuntastrategia. Kuntastrategia tulee tarkistaa vähintään kerran valtuuston toimikaudessa.

Perhon kunnanvaltuusto hyväksyi strategian toukokuussa 2022. Strategian onnistunut läpivienti näkyy kustannussäästöinä, yhteistyön lisääntymisenä ja parantuneina palveluina.

STRATEGISET TAVOITTEET		
Tavoite	Mittari	Tarkastuslautakunnan havainto
Ideoista toimeenpanoon	Vapaus ja vastuu kehittämisestä kaikille, sidosryhmät (yritykset ja yhteisöt) mukaan, opitaan ideoimaan ja johtamaan strategista ideointia. Nähdään hyvä itsessämme, toisissamme ja teoissamme. Rohkeutta rakentaa palveluita ja elämyksiä, mitä ei ole muualla. Selkeät ideoiden ja projektien edistämisen työkalut	<i>Kyläyhdistykset ovat olleet aktiivisia ja järjestäneet erilaisia tapahtumia. Esimerkiksi Oksakosken kylä on valittu Keski-Pohjanmaan vuoden kyläksi.</i> <i>Perholainen yritys järjesti kuljetusmessut ensimmäisen kerran syksyllä 2024. Messut keräsivät 1500 kävijää.</i>

Sujuvuudella taloushyötyjä	Tasapainoinen talous on kaikkien tavoite ja vastuu. Ideoidaan tehokkaampia, fiksumpia tapoja toimia. Tartutaan ennakoivasti ja pitkäjänteisesti investointimahdollisuuksiin. Henkilöstön hyvinvointi suurenuslasin alle -> taloussäästöjä hyvinvoinnista.	<i>Talouden tasapainoon on kiinnitetty huomioita ja ryhdytty toimenpiteisiin. Syksyllä 2024 käytiin yhteistoimintamenetelyneuvottelut.</i> <i>Kunnan rakennuskantaa on uudistettu viimeisten vuosien aikana (koulut, päiväkot, liikuntahalli)</i>
Yhdessä hyvinvointi	Pidetään huolta ihmisistä, sekä henkisestä, että fyysisestä hyvinvoinnista. Kunta ja kuntalaiset yhteistyössä parantamaan viihtyisyyttä: tapahtumia, ympäristön viihtyvyyden kohentaminen talkoovoimin. Tehdään yritysten kesken enemmän yhteistyötä, tietoa tekemisistä ja yhteiskehittämistä.	<i>Hyvinvointilautakunta suunnittelee, toteuttaa ja seuraa hyvinvointipalveluita.</i> <i>Tarkastuslautakunta kiinnitti huomioita leikkipuistojen huoon kuntoon.</i> <i>Yhteistyötä tehdään Perhon Kehitysyhtiön kautta.</i>
Maineella vetoa ja työvoimaa	Kuntaviestinnän aktivointi, kokonaisvaltainen viestintäsuunnitelma, sis. kunnan visuaalisen ilmeen uudistamisen. Viestitään itselle ja ulkopuolelle vahvuuksia, mahdollisuuksia ja saavutettuja menestyksiä. Tavoitellaan erityisesti paluumuuttajia ja yrityksiin työntekijöitä.	<i>Toteutettu tontti- ja bonuskampanja ja sillä saatu näkyvyyttä.</i>

Tarkastuslautakunta

kiinnittää huomiota siihen, että vuoden aikana on laadittu useita lisätalousarvioita.

kunnan strategia on suunniteltu pitkäjänteisesti aina vuoteen 2030 asti. Kuitenkin ottaen huomioon jatkuvasti muuttuvan maailman, tarkastuslautakunta ehdottaa, että strategiaa tarkastellaan ja arvioidaan vuosittain, esimerkiksi valtuustokyselyn avulla. Tämä auttaa meitä säilyttämään joustavuuden ja reagoimaan mahdollisiin muutoksiin ajallaan.

Tarkastuslautakunta kiinnittää edelleen huomiota ympäristön siisteyteen ja suosittelee ympäristö-
lautakuntaa huolehtimaan, että kaikki asutut asuinkiinteistöt ovat järjestetyn jätehuollon piirissä.

4. TALOUDELLISTEN JA TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Talouden toteuma

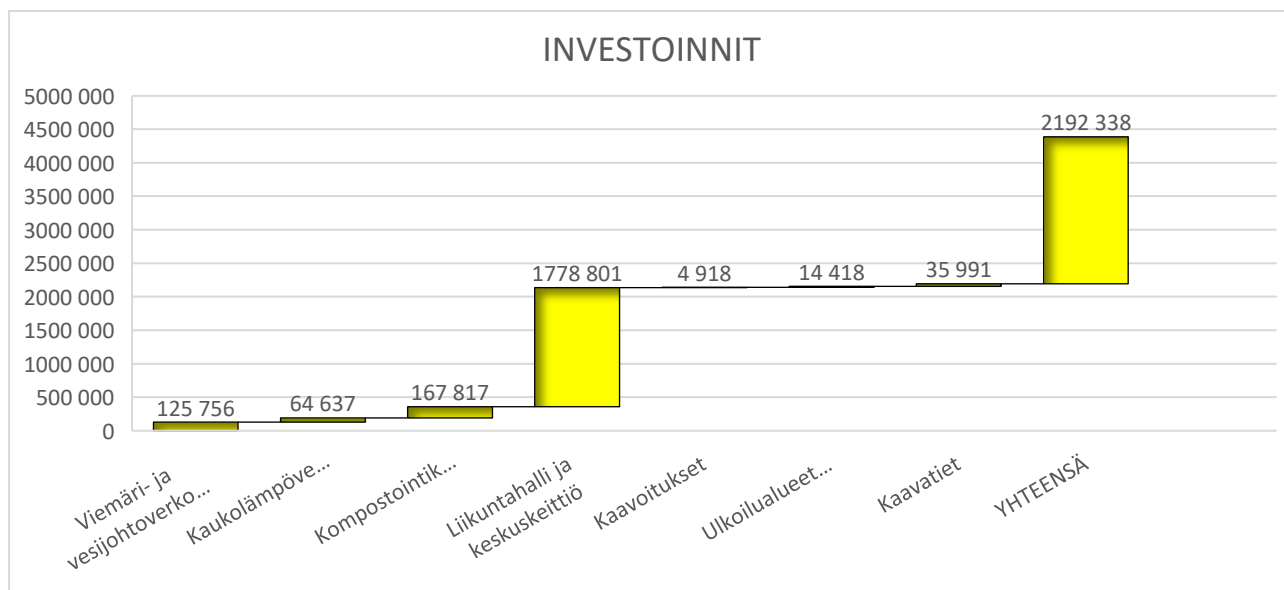
Perhon kunnan tilikauden 2024 ylijäämä on 507.776,43 €. Edellisellä tilikaudella kunta teki alijäämää 67.196,04 €. Talousarvioon verrattuna toimintakulut alittuivat 574.977,68 €. Talousarviomuutoksia tehtiin tilikaudella toimintakuluihin 520.064 €. Suurin talousarviomuutos tehtiin henkilöstökuluihin 403.541 €. Verotuloja saatiin 130.064 € arvioitua enemmän. Verotuloja kertyi yhteensä 5.370.064 €. Valtionosuuksia vuonna 2024 kirjattiin 5.347.484,21 €, joka oli 52.217,79 € vähemmän kuin talousarviossa.

LAINAKANTA	2020	2021	2022	2023	2024
Pitkäaikaiset lainat rahoituslaitoksilta	17 738 666	17 488 310	10 704 324	18 405 438	19 806 552
Lyhytaikaiset lainat muilta	1 000 000	1 000 000	6 393 004	1 098 886	1 098 886
Yhteensä	18 738 666	18 488 310	17 097 328	19 504 324	20 905 438
asukasmäärä	2708	2677	2653	2578	2591
laina/asukas	6920	6906	6445	7566	8068
laina/asukas Manner-Suomen kunnat	3458	3465	3378	3323	3491

(lähde: Valtionkonttori 3.2.2025)

Viiden vuoden tarkastelujaksolla (2020–2024) lainakanta on kasvanut 2.166.772 €.

Investoinnit 2024

Suurimpia investointeja vuosina 2019–2024 yhteensä 7,6 M€

2023–2024 liikuntahallin ja keskuskeittiön rakentaminen, keskeneräinen 2024 (1,8 M€)

2020 päiväkotia (2,0 M€) ja 2021 (1,3 M€),

2022 sijoitettiin tytäryhtiöihin lisää rahaa 0,45 M€ ja päivitettiin Kampuksen tilat lukion käyttöön 0,3 M€.

2019 lukion peruskorjaus (1,0 M€) nykyisin yläkoulun käytössä

Tarkastuslautakunta

Kunnan rakennuskantaa on uudistettu viimeisten vuosien aikana peruspalvelujen osalta (koulu ja päiväkotia) ja hyvinvointia tukevat uudet liikuntapaikat.

kiinnittää huomiota, että elinkaarihuuiston tukihakemus jäi hakematta.

Arviointimenettely (KL 118 §)

Vuodesta 2022 lähtien käytetään konsernin tunnuslukuja kriisikuntamittarissa. Perhon kunnan osalta mittarissa konsernin lainat/asukas on kriittinen. Konsernin lainamäärään lasketaan mukaan kunnan lainojen lisäksi tytäryhtiöiden ja kuntayhtymien lainat sekä leasingvuokrat ja muut vuokravastuut (leasingvuokrat).

	2024		2023	
Kriteeri 1				
Kertynyt yli-/alijäämä	5 470		8 979	
Kriteeri 2				
Konsernin alijäämä/asukas yli 1000 e, ed. vuonna yli 500 e	n/a		n/a	
Kriteeri 3				
Vuosikate/poistot	127,3 %		90,4 %	
(keltainen, jos 80–100 %)				
Tuloveroprosentti väh. 2 % korkeampi kuin painotettu keskimääräinen	9,3 %		8,9 %	
(keltainen < 1,5–1,99 %)	7,43 %		7,52 %	
Lainat ja vuokravastuut/asukas	22 425		21 025	
kuntien keskimääräinen ylittyä väh. 50 %	n/a		8067	
Laskennallinen lainanhoitokate	0,8		0,7	
(alle 0,8 keltainen)				

4.1. Sivistyslautakunta

Sivistys on kunnan suurin toimiala sekä budjetin että henkilöstömäärän perusteella. Sivistystoimiala on keskeisessä roolissa kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisessä. Se tarjoaa elinikäisiä oppimismahdollisuuksia, tukee asukkaiden henkistä ja fyysistä hyvinvointia sekä edistää yhteisöllisyyttä ja osallisuutta.

Sivistyslautakunta on toteuttanut useita hankkeita suunnitellusti. Hankkeiden avulla on voitu palkata lisähenkilöitä kasvatustehtäviin esi- ja perusopetuksessa sekä hanketyöntekijöitä, kehittää seutukunnallista yhteistyötä sekä lisätä henkilöstön osaamista koulutuksin. Kerhot kuntoon- hanke jatkuu vuodelle 2025 ja varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvo ja yhdenvertaisuutta edistävä hanke jatkuu aina vuoteen 2027 saakka.

Sivistyslautakunta on vienyt eteenpäin sivistystoimen johtamisen kehittämistä suunnitelmallisesti. Sivistysosaston johtotiimi on kokoontunut säännöllisesti kerran kuukaudessa. Sivistystoimessa käyttöön otettu vuosikello päivitettiin lokakuun aikana lukuvuodeksi 2024–2025. Vuosikellon tavoitteena on toiminnan huolellinen ennakointi ja henkilöstöresurssien suunnittelu tulevalle lukuvuodelle etupainotteisesti, koska virkojen ja toimien kelpoisuusehdot täyttävien työntekijöiden saatavuus on haasteellista ja rekrytointi on vaikeutunut.

Sivistyslautakunnan talousarvioon toteuma jäi hieman alle budjetoidun määrän 94,3, %. Vuoden aikana toteuma näytti ylittyvän, mutta syksyn myötä talous tasapainottui. Taloutta on jatkossakin seurattava tarkasti ja suunnitelmallisella toiminnalla pyrittävä vaikuttamaan siihen, ettei kustannukset ylitä.

Vuositavoitteita oli asetettu kaksitoista kappaletta, joista seitsemän toteutui, osittain toteutui kaksi ja kolmesta puuttui mittari.

Keskeiset tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024
Oppilaat alakoulu	296	305	342	294	279
Oppilaat yläkoulu	165	163	163	153	161
Oppilaat päivälukio	62	51	52	49	43
Oppilaat ammattilukio	1	1	0	0	0
Oppilaat 9 lk	54	56	55	51	61
Lukiossa aloittavien määrä- % ikäluokasta	58 %	54 %	31 %	29 %	25 %

(Lähde: <https://vos.oph.fi>, tilanne 20.9.2024)

Sivistyslautakunta	TA+ muutos			
	TP 2023	2024	TP 2024	TP - TA
Toimintatuotot	493 652	233 595	282 055	48 460
Toimintakulut	6 607 931	6 864 850	6 489 527	-375 323
Toimintakate	-6 114 279	-6 631 255	-6 207 472	423 783
Poistot	32 401	40 038	41 008	970

Tarkastuslautakunta

tarkastuslautakunta esittää oppisopimuskoulutuksen mahdollisuuksien kartoittamista yritysten kanssa.

on huolissaan sivistyksen toimialan henkilöstön suuresta vaihtuvuudesta ja sekä henkilöstöstä, jolla ei ole tarvittavaa pätevyyttä.

4.3. Tekninen toimi

Teknisen lautakunnan tehtävänä on vastata kiinteistö- ja huoltopalveluista, yhdyskuntapalveluista, viranomaispalveluista, liikelaitoksista sekä kunnan rakennusohjelman toteuttamisesta (investoinnit).

Tekninen toimi järjesti kilpailutuksen Möttösen alakoulun siivouspalveluista kesäkuussa 2024. Tämä toimenpide lievitti merkittävästi siivous- ja ravitsemuspalveluissa havaittua henkilöstövajetta ja siihen liittyvää työkuormaa.

Kiinteistöjen kunnossapito ja talvikunnossapito toteutuivat budjetoitua suurempina. Sähkökulut toteutuivat arvioitua pienempinä. Näillä oli vaikutusta toimintakulujen toteutumiseen arvioitua pienempinä.

Tekninen	TP 2023	TA + M 2024	TP 2024	TP - TA
Toimintatuotot	1 784 016	1 636 162	1 663 742	27 580
Toimintakulut	2 902 963	2 699 573	2 641 930	-57 643
Toimintakate	-1 118 947	-1 063 411	-978 188	85 223
Poistot	1 355 692	1 149 860	1 267 580	117 720

Vesi- ja viemärlaitos

Perhon kunnan laskennallisesti eriytetty vesihuoltolaitos on muutettu vuoden 2015 alusta kirjanpidollisesti eriytetyksi taseyksiköksi. Kunnanvaltuusto on päättänyt (22.2.2016, § 11), että vesihuoltolaitoksen peruspääoma on 1.693.130,27 euroa ja sille kunta perii korvausta vuosittain 1 %, ja että avaavassa taseessa muodostuvalle lainalle kunta perii laskennallista 1 prosentin korkoa.

Riskinä Vesihuoltolaitoksella on hulevesien pääsy verkostoon, joka lisää puhdistamon virtaamia rankkasateiden aikana.

Verkostoon pumpattu veden määrä on ollut suurempaa kuin edellisinä vuosina, alavesisäiliö on käynyt tyhjänä, suurentuneen kulutuksen takia, tästä syystä verkostopaineessa on ollut alenemaa. Verkostossa on ollut vuotoja neljä, jotka ovat olleet merkittävän isoja.

Toiminnan tulot toteutuivat talousveden 95 %:sti ja jäteveden 109 %:sti. Uusia liittymiä tuli seitsemän vesiliittymää, ei viemäri liittymiä. Toimintakulut ylittivät budjetoidun johtuen pääosin materiaali- ja kunnossapitokustannusten kasvusta ja useista vesijohtoverkoston vuotojen korjauksista, sekä jätevesipuhdistamon lietteen kuivaimen korjauksesta.

Vesihuoltopalvelut	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TP - TA
Toimintatuotot	492 671	473 489	486 289	12 800
Toimintakulut	380 653	297 050	371 943	74 893
Toimintakate	112 018	176 439	114 346	-62 092
Poistot	213 309	202 919	230 723	27 804

Vesilaitos

Talousvettä laskutettiin vuonna 2024 165.698 m³ yhteensä (2023:178.628 m³). Talousvettä pumpattiin molemmilta pohjavedenottoamoilta yhteensä 259 413 m³. Laskutetun veden määrä on vähentynyt 12 930 m³ ja verkostoon pumpattu määrä on lisääntynyt 17 761 m³. Laskuttamattoman veden osuus oli 63,9 % eli 93 715 m³.

TUNNUSLUVUT	YK-SIKKÖ	TP2019	TP2020	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024
Vesiliittymien määrä	kpl	1091	1093	1096	1098	1099	1100
Vesijohtojen pituus	km	231	232	232	233	233	233
Verkostoon pumpattu	m ³	204 219	193 778	194 025	197 644	241 652	259 413
Laskutetun veden määrä	m ³	197 173	181 044	188 833	190 571	178 628	165 698
Vesimaksu (0 %)	€/m ³	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90
Perusmaksu	€/v	45,00	45,00	45,00	45,00	45,00	45,00

Etäluennan lisäksi talousveden mittarilukemien ilmoittamiseen ja laskutukseen käytetään Kulutusweb palvelua, jonka tarkoituksena on lisätä laskutuksen automatisointia. Etäluettavia mittareita on lisätty järjestelmään 909 kpl.

Laskutettua kuutiomäärää kun verrataan pumpattuun vesimäärään, on laskuttamattoman veden ns. vuotoveden osuus 35,3 %. Tästä valtaosa muodostuu Kokkonevan alueella olevasta vuodosta. Talousvesiverkostosta korjattiin yksi runkojohdon putkirikkoa Möttösen alueella ja kaksi vuotoa Kokkonevan alueella.

VESILAITOS	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TP - TA
Liiketoiminnan tuotot	227 519,00	217 270,00	207 179,77	-10 090,23
Liiketoiminnan kulut	-218 196,00	-144 969,62	-159 849,49	-14 879,87
Toimintakate	9 323,00	72 300,38	47 330,28	-24 970,10
Sumu-poistot	33 375,00	29 830,00	51 568,96	21 738,96
Tilikauden tulos	-27 680,00	42 470,38	-7 865,84	-50 336,22

Viemärlaitos

Jätevettä laskutettiin vuoden 2024 aikana 64.459 m³ (2023: 69.301 m³). Verrattaessa puhdistamolle tulevaan jätevesimäärään, on viemäriverkoston vuotovesien osuus 62,3 %. Puhdistamolle johdetun veden määrä väheni 17 260 m³ ja laskutettavan jäteveden määrä 3.158 m³. Vuotovesien muodostumisalue näyttäisi olevan kirkonkylän pumppaamolle virtaavat viettoviemärit, mutta viettoviemäreiden osalta selvitys ei valmistunut vuoden 2024 aikana.

TUNNUSLUVUT	YK-SIKKÖ	TP2019	TP2020	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024
Viemäri liittymien määrä	kpl	587	587	587	588	588	590
Viemärijohtojen pituus	km	60	60	60	61	61	61
Puhdistamolle johdettu jätevesi	m ³	167 465	164 850	152 797	156 470	188 156	170 896
Laskutettu jätevesi	m ³	75 234	73 931	71 019	72 195	61 301	64 459
Jätevesimaksu (0%)	€/m ³	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10
Perusmaksu	€/v	66,00	66,00	66,00	66,00	66,00	106,00

JÄTEVESI	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TP - TA
Toimintatuotot	265 152,00	256 219,00	279 109,58	22 890,58
Toimintakulut	-162 181,00	-152 080,57	-212 093,63	-60 013,06
Toimintakate	102 970,00	104 138,43	67 015,95	-37 122,48
Sumu-poistot	-179 934,00	-173 089,00	-179 154,49	-6 065,49
Tilikauden tulos	-106 547,00	-68 950,57	-125 442,68	-56 492,11

Tarkastuslautakunta

Kiinnitti huomiota viemärlaitoksen tilikauden tulokseen, joka on talousarvioita huomattavasti heikompi ja alijäämäinen.

Perusmaksulla tulisi kattaa poistot.

Suosittelee hulevesijärjestelmän uudelleen tarkastelua. Tällä hetkellä hulevesiä todennäköisesti valuu viemäriverkostoon nostaen kustannuksia.

kiinnittää huomioita suureen vuotovesien määrään ja kehottaa ryhtymään pikaisiin toimiin.

Kaukolämpölaitos

Kaukolämpölaitoksella on 62 liittymää, joista kunnan sisäisiä on 18. Kaukolämpöverkoston pituus on 6 kilometriä. Vuonna 2024 laskutettiin lämpöä ulkopuolisilta asiakkailta 1851 MWh ja kunnan kiinteistöistä 4192 MWh.

Kattilan muurauksia ja arinarautoja jouduttiin uusimaan laajemmin. Korjauskustannukset pysyivät budjetoidussa.

Kunnan tavoitteena on ollut kaukolämpötoiminnan yhtiöittäminen. Kaukolämpölaitoksen yhtiöittämisen työryhmä ei ole kokoontunut vuoden aikana.

Kaukolämpö	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TP - TA
Toimintatuotot	268 856	284 000	261 975	-22 025
Toimintakulut	487 875	504 208	462 434	-41 774
Toimintakate	-219 019	-220 208	-200 459	19 749
Poistot	69 789	69 681	69 629	-52

5. HENKILÖSTÖ

Perhon kunta on laatinut uuden suosituksen mukaisen henkilöstökertomuksen vuodelta 2023. Henkilöstökertomuksessa kuvataan mm. henkilöstön määrää, rakennetta, toimintaa ja kustannuksia. Henkilöstöä koskevien tunnuslukujen tarkastelu on tehty vuoden lopun tilanteen mukaan, joka ei ehkä parhaalla mahdollisella tavalla kuvaa koko vuoden tilannetta, mutta vertailtavuuden vuoksi on päädytty käyttämään aina samaa päivämäärää.

Perhon kunnan henkilöstömäärä 31.12.2024 oli 151 työntekijää. Henkilöstömäärä on vähentynyt vuodesta 2023 kuudella henkilöllä.

Määräaikaisten osuus oli 35 %, suurin osuus (28 %) oli kasvatus-, sivistys- ja hyvinvointipalveluissa.

Kevan ennusteen mukaan vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeelle jääviä olisi seuraavan viiden vuoden aikana 23 henkilöä.

Vuonna 2024 terveysperusteisten poissaolojen keskiarvo oli **12,81 kalenteripäivää/hlö** ja 12,32 kalenteri- päivää/henkilötyövuosi. Henkilöstöstä 23,16 % oli ilman sairaspöissaoloja. **Sairas- poissaoloprosentti oli 4,69 %**, joka kertoo sairaspöissaolojen osuuden teoreettisesta säännöllisestä työajasta.

	<u>2023</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Kalenteripäivät, keskimäärin/henkilötyövuosi	15,61	20,84	19,69
Sairaspöissaoloprosentti	6,07	7,89	7,66
0 päivää sairastaneet (%-osuus henkilöstöstä)	21,21	11,57	27,52

Perhon kunnan työterveyshuolto järjestetään Työplus Oy:n kautta ja se kuuluu kaikille työntekijöille koko työsuhteen ajan. Vuonna 2024 työterveyshuollon kustannukset olivat 116.536 € (2023: 110.849,13 € €), Kelasta saadaan korvausta noin 46.185,95 €.

Perhon kunnassa yhteistyöryhmä vastaa tyhy- toiminnan kehittämisestä. Talousarviossa on varattu rahaa toiminnan järjestämiseen. Kunnanhallitus päättää vuosittain yhteistyöryhmän valmistelemassa varatun rahan kohdentamisesta. Yksiköiden on mahdollista järjestää yksi tyhy- päivä kalenterivuodessa työajalla. Vuonna 2024 tyhy- toimintaan oli varattu 150 €/työntekijä, tyhy- päivän järjestelyyn 50 € ja tykyrahana 100 €. Tykyraha jaettiin käytettäväksi SmartumPlus-palvelun kautta liikunta-, kulttuuri- ja hyvinvointietuna.

Tyhy- ja tykykustannukset:

Tarkastuslautakunta

suosittelee esittelemään työhyvinvointikyselyn tuloksia henkilöstötilinpäätöksessä.

Liikunnan mahdollistaminen työaikana (kaksi tuntia kuukaudessa) otettu käyttöön.

Sairauspoissaolot ovat edelleen vähentyneet.

Epäasiallisen kohtelun toimintamalli on ollut yt-ryhmän valmistelussa ja väkivalta- ja uhkatilanteiden raportti on uudistettu (2023). Tarkastuslautakunta kysyy, onko tätä huomioitu henkilöstökertomuksessa?

7. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

Kuntalain 13 §:n mukaan valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kunnalle ja kuntakonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ei eriytetä muusta tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävästä toiminnasta, vaan se on jatkuva osa päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn toteuttamista.

Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamisjärjestelmää sekä kunnan johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä.

Kunnanvaltuusto on hallintosäännössä määritellyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet, joka ohjaa koko konsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä. Kunnanvaltuusto edellyttää, että kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaatiotasoilla toteutuu riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta.

Perhon kunnan hallintosäännön luku 11, 87–91 §:t määrittelee sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuut ja tehtävät toimielimille. Kunnanhallitus on edelleen antanut täydentävät ohjeet (13.5.2019 § 102) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämiseksi.

Konsernijohto vastaa kuntalain mukaan konsernivalvonnan järjestämisestä. Kuntakonsernin tytäryhteisöissä hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat yhteisön sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta lainsäädännön, valtuuston määrittelemän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden ja konsernijohtoon antaman ohjeistuksen mukaisesti.

8. KUNTAKONSERNILLE ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Konsernille asetetuista yhdestätoista tavoitteesta toteutui yhdeksän. Henkilöstökyselyä ja kuntalaiskyselyä ei toteutettu vuonna 2024.

PERHON KEHITYSYHTIÖ OY

Kunnan 100 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on toimia kunnan alueella yritys- ja elinkeinotoiminnan yleiseksi kehittämiseksi.

Yhtiön tulot muodostuvat yhtiön omistamien kiinteistöjen vuokra- ja kiinteistönmyyntituloista, sekä mahdollisista mainostornien ja led-ulkomainostaulun kustannusten laskuttamisesta yhteistyökumppaneilta.

Perhon Kehitysyhtiö Oy:n tavoitteena on selvittää 1–2 teollisuus- tai toimitilakiinteistön kysyntää ja investointihankkeen toteutusedellytyksiä, vastatakseen tilatarpeisiin.

Yhtiö on myynyt vuoden 2024 ajan kiinteistönhoitopalveluita Perhon kunnan omistamille asuntoyhtiöille ja hyvinvointilautakunnalle. Kiinteistönhoitoon on palkattu palkkatuellinen (70 %) työntekijä vuodeksi 2024.

KIINTEISTÖ OY PERHON KARTANO

Kiinteistö Oy Perhon Kartano on Perhon kunnan 100 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on vuokra-asuntojen hallinta ja rakennuttaminen. Yhtiöllä on yhteensä 93 asuntoa, jotka sijaitsevat kirkonkylällä ja Oksakoskella. Vuoden 2024 lopussa As Oy Perhon Paroni ja Opiskelija-asunnot Oy fuusioitiin Perhon Kartanoon.

Asuntojen toiminnallinen käyttöaste oli 90,7 %. Jaakonkujalla ja Kiveläntiellä tehtiin huoneistoremontti ja sekä muita pienempiä pintaremontteja.

Vuoden 2024 tavoitteena olleet vuokran tarkistukset eivät toteutuneet.

Tarkastuslautakunta

Perhon vuokratulojen yhdistäminen yhdeksi yhtiöksi on toteutettu vuoden 2024 tilinpäätökseen.

9.YHTEENVETO

Tarkastuslautakunta esittää kunnanvaltuustolle, että

1. valtuusto hyväksyy vuoden 2024 tilinpäätöksen ja
2. vuoden 2024 taloutta ja hallintoa hoitaneille toimielinten jäsenille ja viranhaltijoille myönnetään vastuuvapaus tilintarkastuskertomuksen mukaisesti edellyttäen, että valtuusto hyväksyy talousarviopoikkeaman tilikaudelta 1.1.-31.12.2024.

Perhossa 19.5.2025

Matti Kellokoski
puheenjohtaja

Markus Kivelä
varapuheenjohtaja

Sari Riihimäki
jäsen

Kaisa Koskela-Nevalainen
jäsen

Toni Syrjälä
jäsen

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 18 pages before this page
Dokumentet inneholder 18 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 18 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 18 sider før denne side

Detta dokument innehåller 18 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende